

ZASZCZEP W SOBIE CHĘĆ SZCZEPIENIA

www.szczepienia.gis.gov.pl

AKCJA INFORMACYJNA

Doświadczenia Głównego Inspektoratu Sanitarnego wskazują, że na temat szczepień ochronnych poszukujecie Państwo informacji rzetelnej, wiarygodnej i przystępnej. Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest akcja informacyjna pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poszukujesz rzetelnych informacji na temat:

- szczepień obowiązkowych
- szczepień zalecanych
- szczepień dla kobiet w ciąży
- szczepień dla osób starszych
- szczepień w podróżach zagranicznych
- niepożądanych odczynów poszczepiennych
- organizacji szczepień ochronnych w Polsce
- praw Pacjenta w aspekcie szczepień ochronnych
- opinii ekspertów na temat szczepień

DLACZEGO GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY?

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) do zakresu działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy między innymi inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Jesteśmy inicjatorami i organizatorami wielu kampanii oraz akcji na rzecz dzieci i młodzieży, społeczności lokalnych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych wynikających z analizy sytuacji epidemiologicznej, potrzeb zdrowotnych społeczeństwa, a także innych programów zmierzających do umacniania i poprawy zdrowia społeczeństwa w Polsce.

„Szczepienia ochronne to najskuteczniejszy oręż zdrowia publicznego“

prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtczak
Przewodniczący Rady Sanitarno-Epidemiologicznej przy
Głównym Inspektorze Sanitarnym

CEL AKCJI

Celem akcji informacyjnej pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” jest:

- zwiększenie zaufania społeczeństwa do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych
- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie umiejętności zapobiegania chorobom zakaźnym, którym można przeciwdziałać na drodze szczepień ochronnych
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych

ADRESACI AKCJI

Adresatami akcji informacyjnej są wszyscy zainteresowani tematyką szczepień ochronnych, w szczególności zaś kierujemy ją do rodziców i opiekunów dzieci oraz lekarzy i pielęgniarek realizujących szczepienia ochronne.

PATRONAT HONOROWY

Narodowy Instytut Zdrowia
Publicznego - PZH

Polskie Towarzystwo Wakcynologii

Instytut „Pomnik Centrum
Zdrowia Dziecka”

Polskie Towarzystwo Higieniczne

Polskie Towarzystwo Immunologii
Doświadczalnej i Klinicznej

Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa

Polskie Stowarzyszenie
Pielęgniarek Epidemiologicznych

INFORMACJE DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW DZIECI

Szczepienia ochronne okazały się najsukcesowniejszym dotąd narzędziem zwalczania chorób zakaźnych. Za pomocą szczepień osiągnięto spektakularne sukcesy wyko-rzenia (eradykacji) najgroźniejszej plagi ludzkości jaką była ospa prawdziwa. Jesteśmy bliscy osiągnięcia kolejnych sukcesów: eradykacji poliomyelitis (choroby Heinego-Medina), odry i różyczki wrodzonej. Masowe szczepienia ludności Polski doprowadziły do znacznego ograniczenia ryzyka zachorowania m. in. na błonicę oraz wirusowe zapalenia wątroby typu B. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki

odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się tych chorób zakaźnych w populacji. Obowiązkowe i zalecane (nieobowiązkowe) szczepienia ochronne są skuteczną i społecznie powszechnie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne. Odsetek zaszczepionych osób zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w Polsce sięga ok. 95% populacji, co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne i chroni nie tylko osoby, które się zaszczepiły, ale również tych, którzy z powodu przeciwwskazań zdrowotnych zaszczepić się nie mogli.

SZCZEPIENIA OBOWIĄZKOWE

Do grupy szczepień obowiązkowych należą szczepienia przeciwko:

- gruźlicy
- błonicy
- tężcowi
- krztuścowi
- poliomyelitis
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B
- *Haemophilus influenzae* typu b

Szczepienia obowiązkowe

są bezpłatne

- odrze
- śwince
- różyczce

Niektóre szczepienia np. przeciw pneumokokom, przeciw ospie wietrznej otrzymują bezpłatnie osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie.

Zapoznaj się z Programem
Szczepień Ochronnych w Polsce

SZCZEPIENIA ZALECANE

Realizacja szczepień zawartych w Programie Szczepień Ochronnych powinna stanowić priorytet w ochronie każdego dziecka przed szczególnie groźnymi chorobami zakaźnymi.

Z punktu widzenia ochrony zdrowia dziecka szczepienia zalecane (odpłatne), zawarte w Programie Szczepień Ochronnych, są tak samo ważne jak szczepienia obowiązkowe (bezpłatne). Stanowią one ważną

inwestycję w zdrowie nasze i naszych najbliższych. Decydując się na zakup szczepionek zalecanych zapewniasz dziecku ochronę przed większą ilością chorób.

Już podczas pierwszej wizyty szczepiennej możliwe jest podanie dziecku szczepień zalecanych przeciw:

- zakażeniom rotawirusowym,
- inwazyjnym zakażeniom wywołanym

przez bakterie *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki)

- inwazyjnym zakażeniami wywołanym przez bakterie *Neisseria meningitidis* (meningokoki)

Zapytaj swojego lekarza

o szczepienia zalecane

INFORMACJE DLA LEKARZY/PIELĘGNIAREK

Lekarze i pielęgniarki są postrzegani przez rodziców i opiekunów dzieci, jako źródło rzetelnej informacji na temat szczepień ochronnych. Jednocześnie to także ta grupa zawodowa, jest szczególnie narażona na negatywne skutki zdrowotne braku realizacji szczepień ochronnych.

Działania w ramach akcji informacyjnej pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia!” koncentrują się przede wszystkim na praktycznych i organizacyjnych aspektach realizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz najnowszych zmianach i trendach w tej dziedzinie.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony:

www.szczepienia.gis.gov.pl

wyślij wiadomość:

zaszczep@gis.gov.pl

Organizacja szczepień ochronnych w Polsce

W Polsce szczepienia prowadzone są w zakładach opieki zdrowotnej przez lekarzy wykonujących indywidualną praktykę lekarską, indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską albo grupową praktykę lekarską lub przez pielęgniarki i położne wykonujące indywidualną praktykę, indywidualną specjalistyczną praktykę lub grupową praktykę pielęgniarek i położnych.

Badania pokazują, że to lekarze i pielęgniarki są postrzegani przez rodziców i opiekunów dzieci, jako źródło rzetelnej informacji na temat szczepień ochronnych.

Program Szczepień Ochronnych w Polsce

Program Szczepień Ochronnych (PSO) ze szczególnym schematem stosowania poszczególnych szczepionek oraz wskazaniami do szczepień obowiązkowych i zalecanych, wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i rozporządzeń, podaje Główny Inspektor Sanitarny w formie komunikatu publikowanego do 31 października roku poprzedzającego realizację tego programu zgodnie z art. 17 ust. 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu

zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

W przypadku zagrożenia epidemicznego o wprowadzeniu obowiązku dodatkowych szczepień informują osobne rozporządzenia Ministra Zdrowia lub wojewodów.

Zapoznaj się z Komunikatem
Głównego Inspektora Sanitarnego
w sprawie PSO

WYWIAD Z EKSPERTEM

Jeśli chcesz poznać opinie ekspertów i wiedzieć więcej na temat m.in.:

- bezpieczeństwa szczepień
- wpływu ruchów antyszczepionkowych na stan zaszczepienia populacji
- zdrowia w podróży
- szczepień przeciwko grypie
- prac Komisji Zdrowia na rzecz szczepień ochronnych

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony:

www.szczepienia.gis.gov.pl

wyślij wiadomość:

zaszczep@gis.gov.pl

Specjalnie dla Akcji informacyjnej z Markiem Posobkiewiczem pełniącym obowiązki Głównego Inspektora Sanitarnego rozmawiamy na temat kontroli bezpieczeństwa szczepionek w Polsce

Szczepionki, jako produkty lecznicze pochodzenia biologicznego, podlegają wielu rygorystycznym wymogom zarówno w zakresie produkcji jak i kontroli jakości przed dopuszczeniem do obrotu oraz monitorowania jakości i działań niepożądanych po wprowadzeniu ich do obiegu. Bezpieczeństwo stosowania szczepionek jest ustalone w badaniach laboratoryjnych i badaniach klinicznych u ludzi. Odpowiedzialność za ocenę bezpieczeństwa szczepionek zaczyna się już na etapie produkcji.

W mojej ocenie system kontroli bezpieczeństwa szczepionek spełnia swoje zadanie.

Przed wprowadzeniem na rynek każda seria szczepionki jest badana przez Państwowe Laboratoria Kontroli Leków (OMCL). W Polsce właściwym laboratorium OMCL odpowiedzialnym za kontrolę

szczepionek jest Zakład Badania Surowic i Szczepionek Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny.

Specjalnie dla Akcji informacyjnej z prof. dr hab. Lidią Brydak rozmawiamy na temat grypy i szczepień ochronnych

Jak ustrzec się przed grypą?

Zasady profilaktyki są proste i można zawrzeć je zaledwie w dwóch punktach: Regularne coroczne, sezonowe szczepienie przeciwko grypie i przestrzeganie zasad higieny.

Szczepienie jest najskuteczniejszą, najtańszą metodą profilaktyki, a także najlepszą ochroną nie tylko dla nas ale też dla naszych rodzin. Komitet Doradczy do Spraw

Szczepień Ochronnych wraz z WHO co sezon epidemiczny wydają zalecenia dotyczące szczepień przeciwko grypie. Zaleca się szczepienie wszystkim chętnym osobom bez górnej granicy wieku, a mianowicie:

- od 6. miesiąca życia
- osobom z grupy ryzyka bez względu na wiek

- kobietom w ciąży
- osobom po przeszczepach

Osoby spoza grup ryzyka powinny zaszczepić się nie tylko w trosce o własne zdrowie ale również zdrowie najbliższych.

EKSPERT WYJAŚNIA

Jesteś lekarzem/pielęgniarką

Chcesz poznać opinie ekspertów i wiedzieć więcej na temat m.in.:

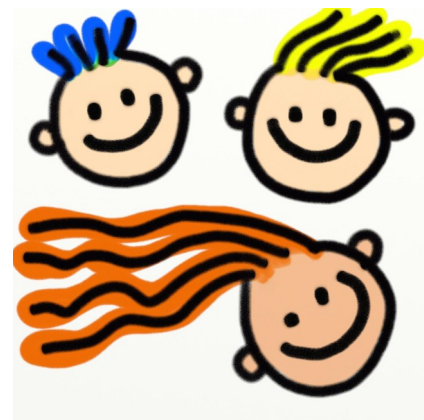
- szczepień kobiet planujących ciążę i szczepień w czasie ciąży
- szczepienia przeciwko zakażeniom pneumokokowym
- nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony:

www.szczepienia.gis.gov.pl

wyślij wiadomość:

zaszczep@gis.gov.pl

Szczepienia kobiet planujących ciążę i szczepienia w czasie ciąży. Ekspert wyjaśnia

Zakażenia bakteryjne, wirusowe i pasożytnicze, które wystąpią u kobiety w ciąży mogą być groźne dla ciężarnej, a także wywołać zakażenie płodu i noworodka.

Niebezpieczne dla matki mogą być infekcje wywołane przez *Neisseria meningitidis* (meningokoki), *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), wirus zapalenia wątroby typu B (HBV).

Zakażenia wewnątrzmaciczne najczęściej są spowodowane przez wirusy cytomegalii, różyczki, rzadziej ospy wietrznej i półpaśca, grypy, opryszczki pospolitej, enterowirusy.

Wielu ginekologów i lekarzy rodzinnych po kontakcie z chorobą zakaźną zalecają uodpornienie bierne, polegające na podawaniu preparatów immunoglobulin. Immunizacja bierna nie wiąże się z ryzykiem dla płodu.

Brak jest dowodów potwierdzających możliwość uszkodzenia płodu po zaszczepieniu w ciąży inaktywowanymi szczepionkami bakteryjnymi, wirusowymi lub zawierającymi toksoidy.

Zasady nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi spowodowanymi przez szczepy wirusa polio oraz tryb postępowania z zachorowaniami przebiegającymi z objawami ostrych porażen wiotkich. Ekspert wyjaśnia

Polska należy od 2002 r. do regionu oficjalnie wolnego od poliomyelitis. Ostatni przypadek tej choroby, wywołany dzikim szczepem wirusa, został odnotowany w naszym kraju w 1984 r., jednak ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną na świecie prowadzenie nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi jest nadal kluczowym elementem w procesie globalnej eradykacji poliomyelitis.

Skuteczny nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi jest najbardziej czułym wskaźnikiem mającym na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio na danym terenie.

Kontrola przypadków ostrych porażen wiotkich zalecana przez Światową Organizację Zdrowia uwzględnia:

- zapalenia wielonerwowe w tym zespół Guillain-Barré

- poprzeczne zapalenie rdzenia
- neuropatie pourazowe
- inne OPW u dzieci w wieku poniżej 15 r.ż. z wyłączeniem izolowanego porażenia nerwu twarzewego

EKSPERT RADZI

Jesteś rodzicem/opiekunem dziecka

Chcesz poznać opinie ekspertów i wiedzieć więcej na temat m.in.:

- szkodliwej praktyki ospa-party
- szczepieniom przeciwko zakażeniom pneumokokowym
- szczepieniom obowiązkowym i zalecanym dla dzieci uczęszczających do żłobka
- profilaktyki malarii

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony:

www.szczepienia.gis.gov.pl

wyślij wiadomość:

zaszczep@gis.gov.pl

Szczepienie czy ospa-party?

Ekspert radzi

Ospa wietrzna jest chorobą występującymi na całym świecie, powodowaną przez wirus Varicella-zoster który jest również przyczyną półpaśca. Wirus wywołujący ospę wietrzną i półpaśiec szerzy się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni i pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością. Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę. Powtórne za-

chorowania na ospę należą do rzadkości. To powoduje, że ospa wietrzna jest postrzegana jako choroba niezbyt groźna, nie dająca powikłań i nie wymagająca hospitalizacji, prawie "obowiązkowa". Część rodziców ulega modzie na tzw. ospa-party. Odwiedzają z dziećmi domy, w których jest chory na ospę wietrzną, aby celowo zarazić je chorobą. Liczą na łagodne przechorowanie ospy wietrznej. Zapominają, że ospa wietrzna jest chorobą nieprzewidywalną, dającą poważne powikłania z koniecznością hospitalizacji.

Jestem przeciwniczką świadomego narażania dzieci na zakażenie wirusem ospy wietrznej.

Jestem przeciwniczką ospa-party. W codziennej pracy widzę skutki takich nie zawsze przemyślanych decyzji.

Szczepienie przeciwko zakażeniom pneumokokowym

Ekspert radzi

Streptococcus pneumoniae należą do najgroźniejszych bakteryjnych patogenów człowieka odpowiedzialnych za szereg chorób inwazyjnych o wysokiej śmiertelności i wielu trwałych powikłaniach. Do zakażenia dwoinką zapalenia płuc *Streptococcus pneumoniae*, dochodzi drogą kropelkową przez kontakt z wydzieliną dróg oddechowych np. poprzez kichnięcie. Bakterie osiedlają się w błonie śluzowej nosa i gardła, skąd mogą przedostać się

do ucha środkowego czy zatok, wywołując zakażenia nieinwazyjne (zapalenie ucha środkowego, zapalenie zatok). Mogą także przełamać bariery ochronne organizmu i przedostać się do krwi, a z krwią do płynu mózgowo-rdzeniowego czy płuc, powodując ciężkie choroby inwazyjne (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, sepsę, zapalenie płuc z bakterią). U części dzieci, które uda się wyleczyć, obserwuje się trwałe następstwa przebyte-

go zakażenia, takie jak: uszkodzenia układu nerwowego, upośledzenia umysłowe, zaburzenia słuchu oraz napady padaczkowe. Ponieważ układ odpornościowy małego dziecka nie zdążył się jeszcze w pełni ukształtować, zatem nie jest gotowy stawić czoła niebezpiecznej bakterii. W tej sytuacji najlepszą i najbardziej bezpieczną metodą profilaktyki jest szczepienie ochronne.

ZASZCZEP W SOBIE CHĘĆ SZCZEPIENIA

www.szczepienia.gis.gov.pl

Główny
Inspektorat
Sanitarny

ul. Targowa 65
03-729 Warszawa

tel. +48 22 536 13 00

fax +48 22 635 61 94

Więcej informacji o szczepieniach

- Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny

www.pzh.gov.pl

- Polskie Towarzystwo Wakcynologii

www.ptwakc.org.pl

- Ministerstwo Zdrowia

www.mz.gov.pl

ZASIĘG AKCJI INFORMACYJNEJ

Akcja informacyjna pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” została zainicjowana w 2013 roku i spotkała się z pozytywnym zainteresowaniem odbiorców. Dotychczas odnotowano około 25000 wizyt, w tym 70 000 odsłon. Gośćmi na stronach akcji są nie tylko użytkownicy polscy ale również osoby z innych krajów.

Ponadto, w trosce o łatwiejszy dostęp do szczepień ochronnych, na stronach akcji w folderze „Szczepienie bliżej nas” użytkownicy mogą otrzymać praktyczne i aktualne wskazówki, gdzie w województwie, powiecie czy gminie można skorzystać z bezpłatnych szczepień zalecanych realizowanych w ramach bieżących Samorządowych Programów Zdrowotnych.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony:

www.szczepienia.gis.gov.pl

wyślij wiadomość:

zaszczep@gis.gov.pl

